Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry **www.sakl.fi**
Finlands Yrkesfiskarförbund FYFF rf **sakl@sakl.fi**

Lapinjärvi 2.6.2020

Eduskunta
Ympäristövaliokunta

Viite E /2020 Vp.

Lausunto: Ehdotus neuvoston asetukseksi eräiden kalakantojen ja kalaryhmien Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2021 (E-kirje)

Suomen Ammattikalastajaliitto (SAKL) toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Yleistä

Kun kalataloushallinto ja poliitikot ovat nykyisessä järjestelmässä siirtäneet kiintiöiden asettamista koskevan tosiasiallisen päätöksenteon suurimmaksi osaksi tutkijayhteisölle, ja toisaalta kalastuselinkeinon vaikutusmahdollisuudet kiintiöiden asettamiseen ovat minimaaliset, olisi kanta-arvioiden laadun kehittämiseen ja parantamiseen jatkossa kiinnitettävä erityistä huomiota. Elinkeinon toimintaedellytykset perustuvat tähän. Kalakanta-arvioissa on jälkeenpäin löydetty virheitä, käytetyt arviointimallit ovat epävarmoja ja arviointi laahaa ajallisesti jäljessä ja ei siten vastaa kulloistakin tilannetta merellä. Kiintiösuosituksissa ja myös kiintiöiden asettamisessa kiinnitetään kestävyyden osalta huomiota ainoastaan biologisiin tekijöihin, kun taas kalastuselinkeinon taloudellinen ja sosiaalinen kestävyys jäävät kokonaan huomioimatta.

Kanta

Liitto tukee valtioneuvoston kantaa alla olevin huomautuksin ja painotuksin.

Kanta-arvioiden osalta toteamme erityisesti:

Pääaltaan ja Pohjanlahden lohi

Lopultakin kiintiösuositus on käänne parempaan suuntaan. Vaikkakin muutos kiintiössä on pieni, on se kuitenkin askel parempaan suuntaan ja Suomen on ehdottomasti huomioitava tämä kannassaan.

Puolalaisten laiton kalastus on vähentynyt voimakkaasti. TAC:n pohjaluvusta 116 000 kpl vähennetään ICES:n kiintiölaskelmissa poisheittona 9 prosenttia, tämä koostuu hylkeiden vahingoittamien lohien määrästä (kuolleet 5 400 kpl) ja alamittaisista lohista (4 600 kpl vaikka päästetään takaisin ja eloonjäänti hyvällä tasolla). Liitto pitää näitä lukuja jonkin verran korkeina.

Kiintiön tulisi on lähempänä 116 000 kpl, mutta tulee olla vähintään ICES:n suosituksen mukainen 94 765 kpl. On huomattava, että ICES:n kanta-arvioissa varovaisuusnäkökohdat on jo otettu huomioon, eikä hallinnon tule käyttää lisäkerrointa tämän päälle.

Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry **www.sakl.fi**
Finlands Yrkesfiskarförbund FYFF rf **sakl@sakl.fi**

Suomenlahden lohi

Suomenlahdella on viime vuosina panostettu lohen istutuksiin ja istutustekniikkaan. Tämä näkyy saaliiden paranemisena ja Suomenlahden lohikiintiötä ei siksi tulisi alentaa kuten neuvonannossa esitetään. TAC:n pohjaluvusta 11 800 kpl vähennetään kiintiölaskelmissa hylkeiden vahingoittamien lohien määränä peräti 14 prosenttia (1 652 kpl). Liitto pitää tätä arviota korkeana.

Lohikiintiön tulisi vähintään olla tämän vuoden tasolla (Suomen 9 703 kpl)

Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakka

Suomenlahden ja Itämeren pääaltaan silakan kiintiö voimakas pienentäminen (-36 prosenttia) tulisi ehdottomasti välttää. Näin suuret vuosittaiset kiintiövaihtelut ovat elinkeinon kannalta hyvin ongelmallisia. Vuosittainen vaihtelu tulisi pitää kohtuullisella tasolla (+/- 15 prosenttia).

ICES:n neuvonanto ei myöskään vastaa elinkeinon käsitystä kannan tilasta. Tänä vuonna esimerkiksi rysäkalastuksen saaliit ovat parhaimmat neljään vuoteen ja eräiden toimijoiden tämän vuoden toimijakohtaiset kiintiöt ovat jo loppumassa tai jopa loppuneet.

Pohjanlahden silakka

Liitto pitää erityisen tärkeänä, että ICES laatii Pohjanlahden silakkakannalle luotettavan arviointimallin vuoden 2020 aikana ja että sen pohjalta annetaan uusi neuvo vuodelle 2021. Pohjanlahden silakkakanta on taloudellisesti Suomen kalatalouden tärkein kalakanta ja kalakannan asianmukaiseen arviointiin on panostettava.

Itäinen turska

Turskakanta on huonossa tilassa monessa syystä. Räjähdysmäisesti kasvanut hyljekanta vaikuttaa negatiivisesti turskakannan elpymiseen eteläisellä Itämerellä. Pohjoisella Itämerellä, erityisesti Ahvenanmerellä, tilanne on toinen, siellä saadaan isokokoisia, hyväkuntoisia turskayksilöitä. On tärkeää, että alueen turskakalastus voi jatkua tutkimuspyynnön muodossa.

Taloudelliset vaikutukset

Silakan kalastuksen kiintiö- ja saalismäärät vähenisivät suositusten mukaan tämän vuoden noin 98 000 tonnista noin 75 000 tonniin, vähennystä peräti 23 prosenttia. On huomioitava, että tämän vuoden kiintiöitä on jo vähennetty todella merkittävillä prosenteilla.

Suositusten mukaiset silakkakiintiöiden leikkaukset 2021 merkitsevät siten taloudellisesti hyvin vaikeata vuotta silakan ja kilohailin kalastusta harjoittaville yrityksille. Jalostusyrityksissä sekä kalajauhon ja rehun valmistuksessa raaka-aineen saatavuus heikkenee myös huomattavasti.

Toimijakohtaisen kiintiöjärjestelmään siirtyminen silakan, kilohailin ja lohen osalta tarkoittaa myös, että vuosittaiset kiintiövaihtelut kohtelevat eri kalastajia eri tavoin.

Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry

Kim Jordas
toimitusjohtaja

Kotimainen kala tekee hyvää. Ammattikalastaja palvelee kuluttajaa.